

Pristupačnost sudova

U 2017. godini i dalje zaprimamo pritužbe na nedostupnost usluga odnosno na nepristupačnost sudova. Prema pritužbama iz 2016. godine vidljivo je da su učinjeni minimalni pomaci pristupačnosti sudova osobama s invaliditetom u odnosu na 2015. godinu. Na osnovu zaprimljenih pritužbi pravobraniteljica je u 2015. godini provela anketno ispitivanje sudova – Općinskih i Prekršajnih te uputila preporuke kako bi se osigurala dostupnost usluga.

Na temelju **obrađenih odgovora** zaprimljenih od 36 općinskih, županijskih i prekršajnih sudova, vidljivo je da (u više slučaja prekršajni i općinski sud nalaze se u zajedničkoj zgradi ili postoje organizirane stalne službe sudova na drugim lokacijama) samo njih **15 ima pristupačan ulaz** osobama s invaliditetom (41,6%), a pristupačnost prostorijama smještenim na katu osigurana je u samo **9 zgrada** (25%). **Sanitarni čvor** prilagođen je osobama s invaliditetom u **5 zgrada** (13,8%) dok je u jednoj u tijeku adaptacija. Od sudova koji su se očitovali, **jedino u Općinskom kaznenom sudu u Zagrebu postoje taktilne crte vođenja**. Samo za dvije zgrade postoji plan za osiguranjem pristupačnosti, ali za realizaciju istih nisu predviđena sredstva u proračunu. **Veći broj sudova u očitovanjima je naveo kao osnovni problem osiguranja pristupačnosti činjenicu da je za osiguranje sredstava za tu svrhu nadležno Ministarstvo pravosuđa**. Također, kao opravdanje se navodi kako se prostori nalaze u vlasništvu ili pod upravom višeg tijela te zato anketirani nemaju planove niti predviđena sredstva za osiguranje pristupačnosti. S druge pak strane, Općinski sud u Sisku navodi kako je zgrada suda u rekonstrukciji i svi nedostaci bi trebali biti uklonjeni, istovremeno navodeći kako ne postoji plan omogućavanja pristupačnosti niti su sredstva za tu svrhu predviđena.

Nakon što smo uputili preporuku i rezultate anketnog ispitivanja Ministarstvo pravosuđa nam je u svom odgovoru navelo kako uvažava upućene preporuke te da tijekom 2016. godine i u daljnjim razdobljima namjerava učiniti pozitivne pomake u više područja radi osiguranja pristupa pravosuđu. *U listopadu 2016. godine pravobraniteljica je uputila preporuku Ministarstvu da planira proračunska sredstva za 2017. godinu, a u svrhu osiguravanja pristupačnosti pravosudnih tijela. Također je zatražila od Ministarstva pravosuđa podatke o poduzetim mjerama za osiguravanjem pristupačnosti sudskih tijela pristupu osobama s invaliditetom.*

*U svom dopisu iz ožujka 2017. Ministarstvo navodi: „...vezano uz dostupnost usluga osobama s invaliditetom u prostorima sudova dostavljamo informaciju o poduzetim aktivnostima tijekom 2016. godine: **Općinski sud u Metkoviću** - u 2016. završeni radovi na uređenju zgrade, pristup omogućen rampom; **Općinski sud u Benkovcu** - projektom je predviđena podizna platforma (IPA 2011), u tijeku javna nabava za nastavak radova; **Općinski sud Valpovo** - radovi na adaptaciji su završeni (IPA 2011), izvedena je podizna platforma; **Županijski sud u Sisku** - projektom je predviđeno rješavanje arhitektonskih barijera (IPA 2011), u tijeku su radovi na završetku adaptacije zgrade, ugrađen lift; **Županijski sud u Osijeku** - projektom je predviđena izvedba rampe, lifta (IPA 2011), u tijeku su radovi na završetku adaptacije zgrade; **Županijsko i Općinsko državno odvjetništvo u Puli i Zemljišni odjel Općinskog suda u Puli** - radovi su u završeni, lift izveden (zajam Svjetske banke) - tijekom 2016. u zgradu su uselila pravosudna tijela; **Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu - Kazneni odjel** - radovi na adaptaciji završeni, lift izveden; **Županijski sud Zagreb** - pripremljena je projektna dokumentacija za izgradnju lifta, planira se pokretanje postupka*

javne nabave; Prekršajni sud u Rijeci - nabavljen scalamobil; Županijski sud u Karlovcu - radovi na rekonstrukciji i adaptaciji završeni (darovnica Kraljevine Norveške), ugrađen lift. Dinamika rješavanja predmetne problematike definirana je proračunom osiguranim sredstvima.“

Uz navedeni odgovor dostavljena je i ažurirana tablica s podacima koji govore o planiranim aktivnostima za 2017. i naredno razdoblje. Ono što i dalje zabrinjava je činjenica da na dostavljenom popisu od 40 sudova, njih 7 nema planove za uklanjanje prepreka odnosno savladavanje visinskih razlika.

U nastavku navodimo iskustvo osobe s invaliditetom koje potvrđuje navedeno.

Pravobraniteljici se pritužio odvjetnik, osoba s invaliditetom koji se kreće uz pomoć elektromotornih kolica. S obzirom da su mu radna mjesta uglavnom sudovi, pred općinskim sudom u gradu R. pokrenuo je antidiskriminacijsku parnicu jer kao osoba s invaliditetom ne može ući u zgradu Upravnog suda u gradu R.

Od pravobraniteljice je zatražio poduzimanje mjera sukladno ovlastima. Obzirom da je pritužitelj odvjetnik inicirao predmetnu parnicu, nakon uvida u dokumentaciju pravobraniteljica je dala mišljenje. Naime, pravobraniteljica smatra da je stranka diskriminirana propuštanjem razumne prilagodbe temeljem čl. 4. st. 2. Zakona o suzbijanju diskriminacije („Narodne novine“, br. 85/08., 112/12.). Više o navedenom slučaju možete pročitati u Izvješću o radu za 2015. godinu u području Pristup pravosuđu te u Izvješću o radu za 2016. godinu u području Nejednakost i diskriminacija

(http://www.posi.hr/index.php?option=com_joomdoc&task=cat_view&gid=55&Itemid=98).

Preporuka:*Iz razloga što je još uvijek veliki broj objekata u kojima su smještene pravosudna tijela nepristupačno osobama s invaliditetom, a radi osiguravanja prava na pristup, preporučujemo Ministarstvu pravosuđa poduzimanje mjera kojima će se takvi prostori u žurnom roku učiniti pristupačnim ili službe i tijela izmjestiti u pristupačne prostore.*